

WOJEWODA LUBUSKI

Gorzów Wlkp., 3 grudnia 2013 r.

SO-I.431.11.2013.MLub

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą” pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Miejskim w Żaganiu w zakresie funkcjonowania Urzędu Stanu Cywilnego.

Jednostka kontrolowana – Urząd Stanu Cywilnego w Urzędzie Miasta w Żaganiu, Plac Słowiański 17, 68-100 Żagań, którego kierownikiem jest Burmistrz Pan Daniel Marchewka, Regon: 000526794, NIP 924-18-50-354. Osobą odpowiedzialną jest Pan Jan Mazur – Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego. Osobą udzielającą wyjaśnień jest Pani Halina Podsiadła, zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

Jednostka kontrolująca - Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim, w składzie Ewa Szoppe kierownik Oddziału Spraw Obywatelskich w Wydziale Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji – przewodniczący Zespołu Kontrolującego, na podstawie upoważnienia nr 389-1/2013 z dnia 10 września 2013 r., Małgorzata Lubczyńska – st. inspektor w Oddziale Spraw Obywatelskich Wydziału Spraw Obywatelskich, Cudzoziemców i Cyfryzacji, na podstawie upoważnienia nr 389-2/2013 z dnia 10 września 2013 r.

Kontrola rozpoczęła się i zakończyła w dniu 13 września 2013 r. Kontrolujący dokonali stosownego wpisu w książce kontroli Urzędu Miejskiego w Żaganiu pod Nr 6/2013.

Przedmiotem kontroli był całokształt działalności Urzędu Stanu Cywilnego w Żaganiu.

Okres objęty kontrolą 01 stycznia 2013 r. – 30 czerwca 2013 r.

WNIOSKI I UWAGI

Obsada personalna

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w Żaganiu, na mocy art. 6 ust. 2 ustawy *Prawo o aktach stanu cywilnego* jest Burmistrz Żagania, Pan Daniel Marchewka.

Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego, zgodnie z art. 6 ust. 4 cyt. ustawy, jest Pan Jan Mazur. Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust 5 ww. ustawy na stanowisku zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego zatrudniono Panią Halinę Podsiadłą.

Warunki lokalowe

Urząd Stanu Cywilnego dysponuje sześcioma pomieszczeniami, m. in. biurem Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego, biurem obsługi interesantów, archiwum, salą ślubów i salą toastów.

Przechowywanie i zabezpieczenie dokumentacji w Urzędzie Stanu Cywilnego

Dokumentacja rejestracji stanu cywilnego przechowywane są w pomieszczeniu archiwum, w drewnianych i metalowych szafach zamykanych na klucz. Pomieszczenie zabezpieczono kratami w oknach i drzwiach. W archiwum znajduje się gaśnica. W zasobach archiwum znajdują się księgi stanu cywilnego poczynając od roku 1912.

Działalność merytoryczna.

Prowadzenie ksiąg stanu cywilnego

Urząd Stanu Cywilnego w Żaganiu prowadzi księgi urodzeń, małżeństw i zgonów zgodnie z art. 2 ustawy *Prawo o asc.* Akty stanu cywilnego sporządzane są na luźnych kartkach w programie komputerowym do obsługi urzędu stanu cywilnego PB_USC (komputerowy system rejestracji stanu cywilnego firmy TECHNIKA IT), Technika IT S.A., ul. Toszecka 2, 44-102 Gliwice (zgodnie z § 2 ust. 2 i § 10 *rozporządzenia wykonawczego*). Księgi zamyka się po sporządzeniu ostatniego aktu w roku kalendarzowym poprzez wpisanie stosownej adnotacji, zgodnie z § 12 *rozporządzenia wykonawczego*. Adnotacje te są opatrzone podpisem.

Dla urodzeń, małżeństw i zgonów sporządza się akta zbiorowe rejestracji stanu cywilnego, według kolejności sporządzania, oznacza je numerem nadanym aktowi stanu cywilnego (§ 15 *rozporządzenia wykonawczego*).

Księgi stanu cywilnego wraz z aktami zbiorowymi prowadzone są prawidłowo.

W kontrolowanym okresie sporządzono ogółem 488 aktów stanu cywilnego, w tym:

- ✓ 251 aktów urodzenia, z czego:
  - 11 transkrybowano do polskich ksiąg stanu cywilnego na podstawie art. 73. ust. 1 ustawy *Prawo o asc*,
- ✓ 82 akty małżeństwa, z czego 8 transkrybowano do polskich ksiąg stanu cywilnego na podstawie art. 73. ust. 1 ustawy *Prawo o asc*,
- ✓ 155 aktów zgonu, z czego:
  - 1 transkrybowano do polskich ksiąg stanu cywilnego na podstawie art. 73. ust. 1 ustawy *Prawo o asc*,
  - 1 sporządzono na podstawie art. 70 ustawy *Prawo o asc* (urodzenie, zawarcie małżeństwa lub zgon, które nastąpiły za granicą i nie zostały zarejestrowane w zagranicznych księgach stanu cywilnego, można zarejestrować w polskich księgach stanu cywilnego)

Akty urodzenia zostały sporządzone z zachowaniem właściwości miejscowej. Akty podpisane zostały przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego bądź jego zastępcę. Akta zbiorowe zawierają wszystkie wymagane prawem dokumenty.

Akty małżeństwa zostały sporządzone z zachowaniem właściwości miejscowej określonej w art. 12 *Prawa o asc*. Pisemne zapewnienia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa (art. 54 ust. 2 *Prawa o asc*) podpisane zostały przez nupturientów oraz Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego bądź jego zastępcę. Zaświadczenia niezbędne do zawarcia małżeństwa wyznaniowego (art. 4¹ *Krio*) sporządzone zostały z zachowaniem właściwości miejscowej, określonej w art. 12 ust. 2 *Prawa o asc* i są zgodne ze wzorem w/w zaświadczenia określonym w rozporządzeniu wykonawczym. Do akt złożono odpisy skrócone aktów urodzenia nupturientów. Zaświadczenia potwierdzające zawarcie małżeństwa, podpisane przez uprawnionego duchownego wpłynęły do Urzędu Stanu Cywilnego w 5 – dniowym

terminie określonym w art. 8 ust. 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Dane zawarte w aktach były zgodne z treścią wystawionych wcześniej zaświadczeń.

Akty zgonu zostały sporządzone zgodnie z właściwością określoną w art. 10 *Prawa o asc.* W aktach zbiorowych do aktów zgonu znajdują się karty zgonu, zgodnie z art. 66 ust. 1 *Prawa o asc.* Akty zgonu zostały podpisane przez Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego bądź jego zastępcę oraz przez osoby zgłaszające zgon. Akta zbiorowe zawierają wszystkie wymagane prawem dokumenty.

Wolne miejsce w rubryce „Uwagi” zostało wykreślone zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia.

Pod aktami stanu cywilnego nanoszone są przypiski, dotyczące innych aktów stanu cywilnego osób (art. 21 ust. 3 ustawy *Prawo o asc.*).

Akty stanowiące rejestrację zdarzeń zaistniałych za granicą sporządzono prawidłowo, w oparciu o dokumentację źródłową, w rubryce „Uwagi” wpisano stosowną adnotację.

W aktach stanu cywilnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- ✓ do transkrypcji aktów małżeństw nr 23, 25, 64, 74 przyjęto tłumaczenia, w których wpisano dane małżonków niezgodnie z zagranicznym odpisem aktu stanu cywilnego (w tłumaczeniach dane wpisano z polskimi znakami diakrytycznymi pomimo, że nie wpisano ich w zagranicznych odpisach),
- ✓ do aktów małżeństw nr 23, 25, 74, 73 przyjęto oświadczenia o nazwiskach noszonych po zawarciu związku małżeńskiego oraz o nazwiskach dzieci zrodzonych z tych małżeństw od cudzoziemców. Jest to niezgodne z dyspozycją art. 62 ust. 3 ustawy *Prawo o aktach stanu cywilnego*, zgodnie z którym ww. oświadczenia mogą złożyć wyłącznie obywatele polski,
- ✓ do aktu małżeństwa nr 25 w rubrykach dotyczących dat urodzenia małżonków wpisano ich wiek.

Zawiadomienia do innych organów o zaistniałych zmianach w aktach stanu cywilnego

Zawiadomienia o zaistniałych zmianach w aktach stanu cywilnego przechowywanych w Urzędzie Stanu Cywilnego w Żaganiu przekazywane są niezwłocznie do właściwych urzędów stanu cywilnego oraz organów ewidencji ludności i dowodów osobistych (art. 14 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych).

Poza prowadzeniem rejestracji stanu cywilnego w formie aktów stanu cywilnego – Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego załatwia szereg spraw z zakresu stanu cywilnego (zgodnie z art. 7 *Prawa o aktach stanu cywilnego*). Wydano 66 decyzji, w tym:

- ✓ 26 decyzji dotyczących transkrypcji zagranicznych aktów do polskich ksiąg stanu cywilnego,
- ✓ 37 decyzji w sprawie sprostowania, uzupełnienia i odtworzenia aktów stanu cywilnego,
- ✓ 3 decyzję w przedmiocie skrócenia ustawowego terminu oczekiwania na zawarcie związku małżeńskiego (art. 4 *KrO*),

Decyzje wydawane są z zachowaniem ustawowych terminów. Powoływano prawidłową podstawę prawną. Dokumentacja gromadzona jest prawidłowo. Zachowane są przepisy odnośnie doręczeń określone w Rozdziale 8 Kodeksu postępowania administracyjnego. Analiza wykazała, iż decyzje z zakresu rejestracji stanu cywilnego nie zawierają uzasadnień prawnych. W myśl art. 107 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego decyzja winna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne. Jedynym odstępstwem od zasady wyrażonej w cytowanym przepisie jest sytuacja opisana w art.

107 § 4, gdy decyzja uwzględnia w całości żądanie strony. W tym przypadku w decyzji powinien znaleźć się zapis o odstąpieniu od uzasadnienia z podaniem podstawy prawnej.

Opisana wyżej nieprawidłowość jest błędem proceduralnym. Skutkiem tej nieprawidłowości jest wadliwość decyzji, która nie powoduje jej nieważności.

Ponadto kierownik Urzędu Stanu Cywilnego wydał 5 decyzji na podstawie *ustawy o zmianie imienia i nazwiska* – nie stwierdzono nieprawidłowości.

W okresie objętym kontrolą wykonanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam **pozytywnie**.

ZALECENIA POKONTROLNE

Zawiadamiając o powyższym proszę o podjęcie stosownych działań zmierzających do uniknięcia wskazanych nieprawidłowości w przyszłości, tj.:

1. Transkrybując zagraniczny akt stanu cywilnego do polskich ksiąg, w polskim akcie należy zamieszczać dane zgodne z zagranicznym odpisem. Transkrypcja zagranicznego aktu stanu cywilnego nie jest rejestracją zdarzenia, lecz odzwierciedleniem zapisów tego aktu w polskiej księdze stanu cywilnego. Dokonana na podstawie art. 73 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego transkrypcja odzwierciedlać winna wskazane przez akt zagraniczny okoliczności.
2. W przypadku transkrypcji zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg ustalać nazwiska cudzoziemców, noszone po zawarciu związku małżeńskiego, w oparciu o ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 80 poz. 432), odpowiednio art. 15 w przypadku małżonków, oraz art. 51 w stosunku do dzieci zrodzonych z tego małżeństwa.
3. Prawidłowo konstruować uzasadnienia decyzji, zgodne z art. 107 § 1.

Ponadto proszę o wszczęcie z urzędu postępowania w przedmiocie sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej w akcie małżeństwa nr 25, na podstawie art. 28 ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego.

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy oczekuję w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano panu Danielowi Marchewce – Burmistrzowi Żagania.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo

Wicewojewoda Lubuski

Wykonano w 2 egz.:

1. Burmistrz Żagania,
2. a/a.